

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 13.

Vydána dne 17. května 1954.

Cena 70 haléřů.

O B S A H .

23. Nařízení o organizaci výkonných orgánů národních výborů.**23.****Vládní nařízení**

ze dne 7. května 1954

o organizaci výkonných orgánů národních výborů.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 33 zákona č. 15/1954 Sb., o národních výborech:

Část první.

Rozdělení úkolů národních výborů v hlavním městě Praze, v městě Bratislavě a v krajských městech.

§ 1.

(1) Úkoly národních výborů všech stupňů plní na území hlavního města Prahy a na území města Bratislavy ústřední národní výbor a obvodní národní výbory.

(2) Ústřední národní výbor a jeho výkonné orgány zajišťují především úkoly, které jinak náležejí krajským národním výborům a jejich výkonným orgánům.

(3) Obvodní národní výbory a jejich výkonné orgány zajišťují v městských obvodech úkoly, které jinak náležejí okresním a místním národním výborům a jejich výkonným orgánům. Obvodní národní výbory a jejich výkonné orgány nezajišťují však úkoly, které z důvodu jednotného provádění nebo z důvodu účelnosti nezbytně vyžadují, aby je vykonával ústřední národní výbor a jeho výkonné orgány. Tyto úkoly určí ústřední národní výbor se souhlasem vlády.

§ 2.

(1) Úkoly okresních a místních národních výborů plní v krajských městech městské národní výbory.

(2) V krajských městech, v nichž působí obvodní národní výbory, zajišťují městský národní výbor a jeho výkonné orgány především úkoly, které jinak náležejí okresním národním výborům a jejich výkonným orgánům.

(3) Obvodní národní výbory a jejich výkonné orgány zajišťují v městských obvodech úkoly, které jinak náležejí místním národním výborům. Obvodní národní výbory a jejich výkonné orgány nezajišťují však úkoly, které z důvodu jednotného provádění nebo z důvodu účelnosti nezbytně vyžadují, aby je vykonával městský národní výbor a jeho výkonné orgány. Tyto úkoly určí městský národní výbor se souhlasem krajského národního výboru.

Část druhá.**Výkonné orgány národních výborů.****Oddíl 1.****Rada národního výboru.****§ 3**

(1) Rada národního výboru zajišťuje a organizuje plnění úkolů národního výboru na všech úsecích hospodářské, kulturní a společenské výstavby, a to podle usnesení svého národního výboru a podle směrnic národních výborů vyšších stupňů a jejich rad a podle směrnic vlády.

(2) Ústřední úřady jsou povinny všestranně pomáhat radám národních výborů při plnění úkolů národních výborů, pečlivě se zabývat jejich náměty a připomínkami a v přiměřené lhůtě je vyřídit.

§ 4.

(1) Rada národního výboru je oprávněna řešit všechny otázky, náležející k úkolům národního výboru, pokud nejsou svěřeny do výlučné pravomoci národního výboru.

(2) Jako výkonný orgán národního výboru plní rada zejména tyto úkoly:

- a) připravuje zasedání národního výboru ve spolupráci s jeho stálými komisemi a usnází se na svolání zasedání národního výboru;
- b) podává národnímu výboru pravidelné zprávy o své činnosti a o činnosti svých odborů, správ a ostatních orgánů;
- c) pečuje o správné a včasné vyřízení stížností a ostatních podnětů pracujících, podaných národnímu výboru nebo jeho radě;
- d) projednává podle svého plánu práce plnění úkolů na jednotlivých úsecích činnosti národního výboru a řídí, kontroluje a sjednocuje práci svých odborů a správ, stanoví směrnice pro jejich činnost a schvaluje jejich plány práce;
- e) rozvíjí a podporuje socialistické soutěžení, zejména na úseku zemědělské výroby a výkupu, místního hospodářství, finančního hospodářství, nábory pracovních sil a sběru odpadových surovin;
- f) řídí a kontroluje práci rad národních výborů nižšího stupně a pomáhá jim při plnění jejich úkolů;
- g) pozastavuje výkon usnesení národního výboru nižšího stupně, byla-li usnesením porušena socialistická zákonnost;
- h) ruší a mění nesprávná rozhodnutí svých odborů a správ a výkonných orgánů národních výborů nižších stupňů.

§ 5.

(1) Rada národního výboru všestranně upevňuje své spojení s pracujícími. Organizuje přijímací dny svých členů i členů národního výboru. Rozvíjí spolupráci s výbory žen, podporuje vytváření pomocných sborů občanů (uličních výborů, sborů důvěrníků národního výboru a pod.) a zajišťuje jejich činnost.

(2) Rada národního výboru úzce spolupracuje se stálými komisemi národního výboru, radí se s nimi, předkládá jim k projednání otázky z jejich oboru, pozorně sleduje jejich připomínky a náměty, podporuje rozvíjení spolupráce mezi stálými komisemi a odbory

a správami, všestranně pečuje o činnost stálých komisí a vytváří všechny předpoklady pro jejich práci.

(3) K projednání určitých věcí zve rada na své schůze odborníky, významné pracovníky a jiné občany, kteří mohou pomoci k úspěšnému vyřešení věci. Pozvaní pracovníci mají poradní hlas.

§ 6.

(1) Rada národního výboru rozhoduje vždy ve sboru.

(2) Rada národního výboru pověří předsedu, jeho náměstký a tajemníka dohledem nad jednotlivými úseky činnosti rady a jejich odborů a správ. Tyto úseky činnosti vymezí podle jednotlivých odborů a správ.

(3) Při tomto rozdělení úkolů svěří rada národního výboru předsedovi dohled nad nejvýznamnějšími úseky činnosti rady. Tajemníkově svěří zpravidla věci související s prací masově organizační, s řízením rad národních výborů nižšího stupně, s přípravou zasedání národního výboru a schůzí rady, se zajišťováním pomoci stálým komisím a členům národních výborů, s přípravou plánu úkolů a sledováním socialistického soutěžení. Dohled nad ostatními úseky činnosti svěří rada náměstkům předsedy. Jednomu z náměstků svěří zpravidla též péči o rozvíjení činnosti výborů žen.

(4) Ostatní své členy pověřuje rada národního výboru různými jednotlivými úkoly, které vyplynou z jednání rady.

Oddíl 2.

Odbory a správy rad národních výborů.

§ 7.

(1) Národní výbory zřizují pro jednotlivé obory státní správy odbory a správy rady národního výboru.

(2) Odbory a správy rad národních výborů se zřizují v takovém počtu a s takovým určením, jak to odpovídá úkolům hospodářské, kulturní a společenské výstavby, které má národní výbor na svém území zajišťovat.

(3) Národní výbory organisují jednotlivé odbory a správy tak, aby svou organizační strukturou byly schopny plnit uložené úkoly. Při tom je třeba dbát toho, aby těžiště operativní činnosti bylo u odborů a správ rad okresních národních výborů a aby odbory a správy rad krajských národních výborů řídily a kontrolovaly práci odborů a správ rad národních výborů nižšího stupně.

§ 8.

(1) Ústřední a krajské národní výbory vytvářejí tyto odbory a správy:

správu zemědělskou
 správu pro místní hospodářství
 odbor finanční
 odbor kultury
 odbor školský
 odbor pro obchod
 odbor pro vnitřní věci
 odbor dopravní
 odbor pracovních sil
 odbor pro výstavbu
 odbor pro vodní hospodářství
 odbor průmyslový
 odbor zdravotnický
 odbor sociálního zabezpečení
 odbor pro věci církevní.

(2) Krajské národní výbory vytvářejí též správu pro lesy a dřevařský průmysl.

(3) Kromě těchto odborů a správ mohou ústřední a krajské národní výbory se souhlasem vlády zřídit podle potřeb hospodářské a kulturní výstavby svého území další odbory a správy, zejména

správu místního průmyslu
 správu komunálního hospodářství
 správu pro stavebnictví
 správu bytového hospodářství
 odbor potravinářského průmyslu
 odbor bytový.

(4) Zřídí-li se samostatné správy místního průmyslu a komunálního hospodářství, nevytváří se správa pro místní hospodářství.

(5) Jako vlastní aparát rady zřídí ústřední a krajské národní výbory

odbor organizační a kontrolní (zejména pro úkoly organizační, instruktážní, kontrolně inspekční a pro vyřizování stížností občanů),

odbor kádrový (též pro úkoly školení a pro věci práce a mezd),

odbor civilní obrany a

plánovací komisi (oddíl 3).

§ 9.

(1) Okresní národní výbory, městské národní výbory a obvodní národní výbory v Praze a v Bratislavě vytvářejí tyto odbory:

odbor zemědělský
 odbor pro místní hospodářství
 odbor finanční
 odbor pro školství a kulturu
 odbor pro obchod
 odbor pro vnitřní věci
 odbor pracovních sil
 odbor pro výstavbu
 odbor průmyslový
 odbor zdravotnický
 odbor sociálního zabezpečení.

(2) Kromě těchto odborů může okresní (městský, obvodní) národní výbor zřídit podle potřeb hospodářské a kulturní výstavby svého území se souhlasem krajského národního výboru další odbory, zejména

odbor pro lesy a dřevařský průmysl
 odbor místního průmyslu
 odbor komunálního hospodářství
 odbor pro kulturu
 odbor pro školství
 odbor bytový.

Obvodní národní výbory v Praze a v Bratislavě vycházejí při tom z podrobného vymezení úkolů podle § 1 odst. 3 a z rozsahu svých úkolů; při tom mohou též upustit od zřízení zemědělského odboru.

(3) Zřídí-li se samostatné odbory pro kulturu, pro školství, pro místní průmysl a pro komunální hospodářství, nevytvářejí se odbor pro školství a kulturu ani odbor místního hospodářství.

(4) Jako vlastní aparát rady, zejména pro úkoly organizační, instruktážní, kontrolní, pro věci kádrové, pro věci práce a mezd a pro vyřizování stížností občanů zřídí okresní (městské, obvodní) národní výbory všeobecný odbor; dále zřídí plánovací komisi.

§ 10.

Místní národní výbory v obcích nad 6000 obyvatel mohou podle potřeb hospodářské a kulturní výstavby svého území, přihlížejíce ke svým úkolům, vytvářet se souhlasem krajského národního výboru obdobné odbory a vlastní aparát rady jako městské národní výbory.

§ 11.

U rad místních národních výborů v obcích do 6000 obyvatel a u rad obvodních národních výborů v krajských městech se odbory a správy nezřizují, pokud zvláštní předpisy neustanovují jinak nebo krajský národní vý-

or nestanoví výjimku. Plnění úkolů místního (obvodního) národního výboru zajišťuje a organizuje rada přímo za pomoci svých členů, členů národního výboru, zaměstnanců národního výboru a dobrovolných pracovníků z řad občanů.

§ 12.

Národní výbor může se souhlasem národního výboru vyššího stupně, krajský nebo ústřední národní výbor se souhlasem vlády, stanovit, že odbor (správa) rady bude vykonávat práce též pro radu jiného národního výboru téhož stupně.

§ 13.

(1) Úkoly odborů a správ rad národních výborů a zásady vnitřní organizace odborů a správ stanoví ústřední úřady se souhlasem vlády.

(2) V těchto mezích a podle zásad tohoto nařízení stanoví každý národní výbor organizaci odborů a správ své rady, a to se souhlasem národního výboru vyššího stupně, krajský a ústřední národní výbor se souhlasem vlády.

§ 14.

(1) Vedoucího odboru (správy) ustanovuje a zprošťuje národní výbor na návrh rady podaný se souhlasem vedoucího odboru (správy) rady národního výboru vyššího stupně, u odborů (správ) ústředního a krajského národního výboru se souhlasem příslušného ústředního úřadu.

(2) Ostatní zaměstnance odboru (správy) ustanovuje a zprošťuje rada národního výboru na návrh vedoucího odboru (správy), pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak.

(3) Vedoucí odboru (správy) pečuje o stálé zvyšování politické a odborné kvalifikace zaměstnanců odboru (správy). Řídí jejich práci tak, aby všechny úkoly byly včas a řádně plněny. Při tom se opírá o spolupráci s orgány závodních zaměstnaneckých složek, zejména s orgány Revolučního odborového hnutí a Československého svazu mládeže.

§ 15.

Vedoucí odboru (správy) rozhoduje a činí opatření ve všech věcech obstarávaných v odboru (správě). Právo rozhodovat a činit opatření může přenést na zaměstnance odboru (správy) v rozsahu, který zároveň stanoví.

§ 16.

(1) Vedoucí odborů a správ jsou povinni řídit se jednak usneseními svého národního výboru a jeho rady, jednak pokyny vedoucího odboru nebo správy rady národního výboru vyššího stupně a příslušného ústředního úřadu.

(2) O případných rozporech, nebudou-li odstraněny dohodou, rozhodne rada národního výboru vyššího stupně, po případě vláda.

§ 17.

(1) Vedoucí odborů (správ) vytvářejí při svých odborech (správách) pomocné a poradní sbory, komise a aktivity, a to buď podle zvláštních předpisů nebo v souvislosti s plněním úkolů odboru (správy).

(2) Tyto sbory (komise, aktivity) mohou být zřizovány pro úkoly trvalé i dočasné. Rozhodovací pravomoc nemají.

Oddíl 3.

Plánovací komise.

§ 18.

(1) Plánovací komise je objektivním orgánem rady národního výboru, při kterém je zřízena.

(2) Jejím úkolem je zejména:

- a) zajišťovat jednotnou metodiku plánovacích prací odborů a správ rady národního výboru,
- b) vypracovávat návrhy perspektivních a ročních plánů rozvoje hospodářství, řízeného národním výborem,
- c) prověřovat plnění plánu rozvoje hospodářství kraje a předkládat radě krajského národního výboru zpráv o výsledcích kontroly spolu s návrhy opatření k zabezpečení plnění tohoto plánu,
- d) vypracovávat pro radu národního výboru národohospodářské rozborů a posudky ve věcech řízení a plánování národního hospodářství v obvodu národního výboru,
- e) zabývat se všemi možnostmi využití místních zdrojů surovin, materiálu, pracovních sil i ostatních zdrojů a možnostmi jejich účinného zužitkování.

(3) Odbory a správy rady národního výboru jsou povinny předkládat své návrhy, týkající se plánu nebo kontroly plnění plánu, plánovací komisi k posouzení.

§ 19.

(1) Pokud jde o metodiku svých prací, řídí se krajské plánovací komise a městské plánovací komise v Praze a v Bratislavě pokyny státního úřadu plánovacího, ostatní plánovací komise též pokyny plánovacích komisí národních výborů vyššího stupně.

(2) Plánovací komise jsou podřízeny pouze národnímu výboru, při němž jsou zřízeny, a jeho radě.

§ 20.

(1) Krajské plánovací komise a městské plánovací komise v Praze a Bratislavě se skládají z předsedy, jeho náměstků a 7 až 10 členů.

(2) Předsedu a jeho náměstka ustanovuje zpravidla ze členů rady národní výbor se souhlasem ministra — předsedy státního úřadu plánovacího; totéž platí o jejich zproštění. Členy plánovací komise ustanovuje a zprošťuje rada národního výboru na návrh předsedy plánovací komise.

§ 21.

(1) Okresní, městské, obvodní a místní plánovací komise se skládají z předsedy a 4 až 6 členů.

(2) Předsedu ustanovuje a zprošťuje národní výbor na návrh rady podaný se souhlasem předsedy plánovací komise národního výboru vyššího stupně. Členy komise ustanovuje a zprošťuje rada národního výboru na návrh předsedy plánovací komise.

§ 22.

(1) Předsedové plánovacích komisí a jejich náměstkové vykonávají svou funkci jako své zaměstnání.

(2) Pro obstarávání prací plánovací komise přidělí se jí potřebný počet zaměstnanců z řad zaměstnanců národního výboru.

§ 23.

Podrobnější předpisy o plánovacích komisích vydá předseda vlády, který též určí odměny předsedů plánovacích komisí a jejich náměstků podle § 22 odst. 1.

Oddíl 4.

Výbory pro tělesnou výchovu a sport.

§ 24.

(1) Krajské, ústřední, okresní a městské národní výbory, obvodní národní výbory v Pra-

ze a v Bratislavě a místní národní výbory v obcích s více než 6.000 obyvatel zřizují výbory pro tělesnou výchovu a sport, jež obstarávají státní správu ve věcech tělesné výchovy a sportu. Obvodní národní výbory v krajských městech a místní národní výbory v obcích do 6.000 obyvatel, avšak s více než 2.000 obyvatel, mohou zřídit výbor pro tělesnou výchovu a sport, dá-li k tomu souhlas krajský národní výbor.

(2) Předsedu a členy výboru pro tělesnou výchovu a sport ustanovuje a zprošťuje národní výbor na návrh rady podaný, pokud jde o předsedu, se souhlasem vyššího výboru pro tělesnou výchovu a sport.

(3) Výbor pro tělesnou výchovu a sport je ze své činnosti odpověden jednak národnímu výboru a jeho radě, jednak vyššímu výboru pro tělesnou výchovu a sport. Orgány nadřízené výborům pro tělesnou výchovu a sport mají právo přezkoumávat jejich rozhodnutí a opatření a nesprávná rozhodnutí a opatření rušit nebo měnit.

(4) Podrobnější předpisy o výborech pro tělesnou výchovu a sport vydá státní výbor pro tělesnou výchovu a sport při vládě republiky Československé.

Část třetí.

Poměr národních výborů k jiným orgánům.

§ 25.

(1) Národní výbory sledují činnost všech orgánů státní správy a jiných orgánů na svém území, hodnotí, jak plní své úkoly, a usnadňují jim jejich plnění.

(2) Tyto orgány jsou povinny dát předsedovi ústředního, krajského, okresního, městského národního výboru, obvodního národního výboru v Praze a v Bratislavě na jeho požádání vysvětlení a sdělit mu údaje nutné k tomu, aby národní výbor mohl plnit úkol uvedený v odstavci 1.

§ 26.

Tímto nařízením se nemění poměr národních výborů a jejich výkonných orgánů k orgánům státního požárního dozoru a k orgánům státní arbitráže. Rovněž se nemění postavení a úkoly hygieniků a hlavních a vedoucích účetních.

Část čtvrtá.

Ustanovení závěrečná.

§ 27.

(1) Zrušeny jsou všechny předpisy, které upravují organizaci národních výborů a jejich výkonných orgánů, zejména:

- a) zákon č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení,
- b) zákon č. 76/1949 Sb., o organizaci správy v hlavním městě Praze,
- c) vládní nařízení č. 80/1949 Sb., o vnitřní organizaci pražských orgánů lidové správy,
- d) vládní nařízení č. 81/1949 Sb., o rozdělení výkonu působnosti pražských orgánů lidové správy,
- e) vládní nařízení č. 139/1949 Sb., o organizaci lidové správy v okresech,
- f) zákon č. 142/1949 Sb., o výkonu lidové správy v sídlech krajů,
- g) vládní nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů,
- h) vládní nařízení č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů,
- ch) všechny předpisy podle nich vydané.

(2) Nedotčeny zůstávají předpisy o trestních komisích rad národních výborů.

§ 28.

Působnost v jednotlivých oborech státní správy, kterou dosud vykonávaly národní výbory jednotlivých stupňů, přísluší nadále zásadně odborům (správám) rad národních výborů téhož stupně.

§ 29.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 17. května 1954; provedou je všichni členové vlády

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.	Málek v. r.
gen. arm. Dr. Čepička v. r.	Maurer v. r.
Kopecký v. r.	Dr. Nejedlý v. r.
Uher v. r.	Dr. Neuman v. r.
Barák v. r.	Nosek v. r.
Beran v. r.	Plojňar v. r.
David v. r.	Poláček v. r.
Dvořák v. r.	Pospíšil v. r.
Đuriš v. r.	Ing. Půček v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Reitmajer v. r.
Jonáš v. r.	Smida ý. r.
Krajčír v. r.	Ing. Šimůnek v. r.
Krosnář v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.